

byggende helbredsundersøgelser i forbindelse med graviditet, om hjælp ved fødslen på sygehus eller i hjemmet samt om vejledning om graviditetsforebyggende metoder. Der henvises til lov nr. 282 af 7. juni 1972 om svangerskabshygiejne og fødselshjælp, som ændret ved lov nr. 154 af 31. marts 1973 (finansiering, indretning og drift af fødeklinikker), lov nr. 324 af 19. juni 1974 (anvendelse af sygehuslovens regler om behandling og befordring), lov nr. 177 af 7. maj 1975 (ophævelse af bestemmelser om mødrehjælpsinstitutioner m.v.), lov nr. 327 af 26. juni 1975 (erhvervsmæssig undersøgelse af urinprøver med henblik på påvisning af svangerskab), lov nr. 113 af 21. marts 1979 (fastlæggelse af stående udvalgs kompetence), lov nr. 236 af 23. maj 1984 (vejledning om svangerskabsforebyggende metoder), lov nr. 113 af 27. marts 1985 (ændrede planlægnings- og godkendelsesbestemmelser) samt lov nr. 389 af 7. juni 1989 (ophævelse af de sociale udvalg). Loven er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 477 af 7. november 1985.

Forslaget indebærer, at de gældende reglers indhold ændres på nogle få punkter.

Det er således foreslået, at en bemyndigelse til at fastsætte retningslinier for gennemførelsen af forebyggende helbredsundersøgelser samt de detaljerede regler om vejledning i forbindelse med disse undersøgelser ophæves, idet Sundhedsstyrelsen fremover vil udarbejde retningslinier herom i henhold til lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

Endvidere indebærer forslaget, at forpligtelsen efter lovens § 6 til at ansætte jordemødre og hjælpepersonale ophæves. Autoriserede jordemødre har dog fortsat efter lov om jordemødre eneret til at udøve virksomhed som jordemoder. Herudover har kun læger ret til at udøve fødselshjælp, jf. lov om udøvelse af lægegerning.

Herudover er det foreslået at ophæve bestemmelsen i den gældende lovs § 9 om, at blodprøveundersøgelser i forbindelse med forebyggende helbredsundersøgelser som udgangspunkt skal foretages af Statens Seruminstitut, og at erhvervsmæssig undersøgelse af urinprøver til påvisning af svangerskab normalt kun må foretages af læger og apotekere. Laboratorieudviklingen i de seneste 15-20 år har vist, at der ikke længere er noget grundlag for at opretholde nogen form for monopolisering af sådanne undersøgelser. Endvidere overvejes allerede nu et forslag om at udlægge al blodprøveudtagning til amtskommunerne.

I henhold til lovforslagets § 26, nr. 3, ydes der nødvendig tolkebistand i forbindelse med gratis lægehjælp hos alment praktiserende læge og speciallæge. Tolkebistand i forbindelse med lægehjælp i henhold

til lov om offentlig sygesikring startede i 1982 som en forsøgsordning, der i 1986 blev gjort permanent. Sprogproblemer kan bevirke, at sundhedsvæsenets tilbud i mange tilfælde ikke udnyttes efter hensigten. Forslagets § 14, stk. 3, giver ministeren mulighed for at fastsætte regler om tolkebistand i forbindelse med de gratis, forebyggende helbredsundersøgelser af kvinder hos læge og jordemoder i forbindelse med graviditet.

Endelig indebærer lovforslaget, at sundhedsministerens forpligtelse til at sørge for, at befolkningen får oplysning om svangerskabsforebyggende metoder, jf. den gældende lovs § 11, stk. 6, ophæves. Kommuner og amtskommuner varetager i dag størstedelen af oplysningsindsatsen om graviditetsforebyggende metoder i forbindelse med vejledning efter dette kapitel, undervisning i folkeskolen samt deres forebyggende aktiviteter i øvrigt. I forhold hertil er den statslige indsats en støtte og et supplement. Den påtænkte omlægning af embedslægenes funktioner vil indebære en styrkelse af den statslige støtte til den lokale forebyggelsesindsats, f.eks. ved at embedslægerne yder aktiv bistand til skoler, institutioner m.v. om oplysning om graviditetsforebyggelse, jf. i øvrigt lovforslagets § 5 og bemærkningerne hertil.

En særlig hjemmel for ministeren til at udøve oplysningsvirksomhed på dette område er ikke påkrævet. En tilsvarende bestemmelse findes ingen andre steder i sundhedslovgivningen. Ophævelsen af bestemmelsen afskærer ikke sundhedsministeren fra fortsat at sørge for oplysning til befolkningen om graviditetsforebyggende metoder, ligesom ministeren i dag varetager oplysningsaktiviteterne på andre områder, jf. AIDS-oplysning.

Til § 14

Den foreslåede bestemmelse svarer til den gældende lovs § 1, stk. 1-2.

Sundhedsstyrelsens nuværende bemyndigelse til at fastsætte retningslinier for gennemførelsen af de forebyggende helbredsundersøgelser, jf. lovens § 2, stk. 1, samt de detaljerede regler om den vejledning, som skal gives kvinden af lægen eller jordemoderen i forbindelse hermed, jf. lovens § 2, stk. 2, er foreslået ophævet. Sådanne retningslinier vil fremover blive udarbejdet af Sundhedsstyrelsen med hjemmel i lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

For så vidt angår stk. 3 henvises til de indledende bemærkninger til kapitel 3.

Til § 15

Indholdet af bestemmelsens stk. 1 svarer til den nuværende lovs § 1, stk. 3, og sygesikringslovens §